

Bij de bamboes behoort *Sasa* tot de kleintjes. De meeste *Sasa*-soorten zitten tussen de halve en anderhalve meter hoogte. De groeikracht is echter groots waardoor deze wintergroene plant geschikt is als bodembedekker voor royale oppervlaktes.

Tekst en foto: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Sasa is een plantengeslacht dat behoort tot de familie van de gras-achtigen ofwel Poaceae, voorheen Graminae. Binnen die grassenfamilie behoort *Sasa* tot een bijzondere groep die we bamboe noemen. Andere bekende bamboes zijn onder andere *Fargesia*, *Pseudosasa*, *Phyllostachys* en *Bambusa*. De naamgeving bij bamboe is vaak lastig en nog altijd onderwerp van discussie. Omdat de planten soms sterk gelijkjes, is er door de jaren heen een reeks synoniemen ontstaan waardoor een bepaalde soort soms onder twee of drie namen bekend staat. Toch is vast te stellen dat van *Sasa* inmiddels circa 200 verschillende soorten zijn beschreven die van nature in Oost-Azië voorkomen. Enkele zijn voldoende winterhard voor toepassing in de Nederlandse tuin. De geslachtsnaam *Sasa* is afgeleid van een Japans woord waarmee dwergbamboe's worden aangeduid. Ook al worden enkele soorten ruim 1,5 meter hoog, vergeleken met veel andere bamboe-geslachten, met soms stengels tot 40 meter hoogte, zijn het planten van bescheiden omvang.

RIZOMEN

Zoals elke bamboe heeft *Sasa* boven- en ondergrondse stengels. De ondergrondse stengels heten rizomen en zorgen voor de verspreiding van de plant. Aan de rizomen groeien de wortels waarmee de plant zich verankert. Zowel de stengels als de rizomen zijn bijzonder stevig. Niet voor niets dat van de bovengrondse stengels van reuzenbamboes steigers, huizen, leidingen, meubels en nog veel meer wordt gemaakt. De stengels van *Sasa* zijn echter relatief dun en niet voor al die constructies te gebruiken. Soms gebruikt men ze in Japan wel voor het maken van het centrale deel van tabakspijpen of voor pennenhouders. Ook zijn ze prima geschikt voor het maken van pulp voor de hardboard-industrie.

Sasa veitchii

De wintergroene bodembedekker *Sasa*

Elke bamboestengel is opgebouwd uit holle compartimenten, zogenaamde internodiën, die steeds worden gescheiden door een verdikte afsluiting. Aan de buitenkant van de stengels zijn die verdikkingen, ook wel knopen genoemd, goed waar te nemen. Aan de knopen verschijnen steeds de vertakkingen (en bij de ondergrondse stengels de wortels). Kenmerkend voor *Sasa* is dat per knoop vrijwel altijd slechts één zijtak verschijnt. Meestal bevinden die zijtakken zich ook bovenin de stengel zodat de plant met name bovenin goed gevuld is. Alle *Sasa*-soorten zijn krachtige groeiers die met hun rizomen grote oppervlaktes kunnen bedekken. Wie *Sasa* op kleinere oppervlaktes wil aanplanten, gebruikt bij voorkeur wortelbegrenzer. Dit stevige materiaal kan van de rol en per meter worden gekocht en is circa 40 cm hoog. Ingegraven voorkomt het verdere verspreiding van de rizomen.

ONTBOSSING

S. palmata is veruit de hoogste soort die bijna 2 meter haalt. De plant komt oorspronkelijk uit Japan en delen van Rusland waar hij soms hele bergen beslaat. De begroeiing is dan zo gesloten dat zo'n gebied vrijwel ontoegankelijk is. Soms wordt de soort bewust aangeplant in bosrijke

gebieden om daar ontbossing tegen te gaan. In de handel wordt meestal *S. palmata* f. *nebulosa* aangeboden. De soortnaam *palmata* betekent handvormig en verwijst naar de rangschikking van de bladeren. *Nebulosa* betekent gevlekt en verwijst naar de kleine vlekken op de stengels. Het stevige blad van deze soort staat op relatief dunne stengels en bevindt zich met name bovenin de plant. Een blad is soms wel 30 cm lang en 8 cm breed. In Azië gebruikt men het om er rijst of gezouten vis in te verpakken of mee te serveren. De jonge scheuten eet men er rauw, meestal verwerkt in salades. *S. tsuboiana* (*Sasaella tsuboiana*) is een wat lagere soort met een hoogte tussen de 1 en 1,5 meter. Het blad is wat kleiner dan bij de voorgaande soort. Ook deze plant heeft een sterke groei maar de uitlopers zijn korter dus de habitus is compacter. *S. veitchii* groeit tot 1 meter en heeft ranke paarse stengels waaraan het circa 20 cm lange blad groeit. Dat blad is opvallend toegespitst. Over het algemeen zijn de genoemde *Sasa*-soorten ongevoelig voor strenge vorst maar bij *S. veitchii* drogen de bladranden altijd sterk in. Gedurende de winterperiode lijkt het daarom alsof het een witbontbladige bamboe betreft. *S. veitchii* f. *minor* is een dwergvorm.